

КОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

Хорижликларни вақтингчалик прописка қилиш, тунги автобус қатновлари ва дронлар түгрисида

Вазирлар Маҳкамасининг 29.05.2018 йилдаги 398-сон қарори билан хорижий фуқаролар ва туристларнинг мамлакатимизда бўлиш режимини соддалаштириш, шунингдек туризм салоҳиятини ривожлантиришга доир шу ва боша чора-тадбирлар тасдиқланди. Режалаштирилаётган тузатишлар жорий йил априлида хужжат лойиҳасида тақдим этилган эди. Асосий янгиликлардан қайси бири қабул қилинган хужжат билан тасдиқлангани ҳақида куйида сўз юритамиз.

Хорижликларни вақтингчалик рўйхатдан ўтказиш соддалаштирилди

Биринчидан, хорижий фуқаролар, шу жумладан МДҲ фуқаролари ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахслар учун 1 ойгача муддатга белуп вақтингчалик прописка белгиланди. Илгари ушбу муддатга ҳақ хорижий фуқаролар учун \$20 ни ташкил этарди, МДҲ фуқаролари эса 3 суткадан бўйича вақтингчалик прописка учун \$5 тўйлардилар. Энди МДҲ фуқаролари 1 ойдан ортиқ, бирок бўйдан кўп бўлмаган муддатда мамлакатимизда бўлганларидан ушбу суммани тўлашлари керак бўлади. Бу МДҲ давлатларидан келган, фуқаролиги қайд этилмаган собиқ Иттилоғ паспортларига эга бўлган шахсларга ҳам таалуклу.

Иккинчидан, таклиф килувчи (қабул қилувчи) шахслар, ташкилотлар, шу жумладан туроператорлар хорижий фуқароларнинг вақтингчалик прописка қилиншини таъминлаш учун тегишили ИИБга бевосита ва Интернет орқали маҳсус электрон автоматаштирилган дастур ёрдамида мурожаат қилишлари мумкин. Бунда хорижликларни «электрон прописка қилиш» учун уларнинг бўлиши муддати (30 кунгача ёки ундан ортиқ) аҳамиятга эга эмас.

Учинчидан, Ўзбекистонга шахсий ишлар бўйича хотижорат мақсадларida келган шахсларни вақтингчалик рўйхатдан ўтказиш тартиби белгиланди. Уларнинг бўлиши муддати 30 кундан ошмас, ИИБ органларига шахсан мурожаат қилиш билан бир қаторда дастур орқали электрон рўйхатдан ўтиш ҳам мумкин. 30 кундан ортиқ муддатда келганлар эса рўйхатдан ўтиш учун виза ва рұксатномалар бўлимига боришига тўғри келади.

Тўртнинчидан, энди вақтингчалик прописка шанба кунлари ҳам амалга ошириллади. Илгари шанба ва якшанба кунлари рўйхатдан ўтказиш амалга оширилмаган. Бундан ташқари, вақтингчалик прописка олиш зарур бўлган 3 суткадан муддатни ҳисоблаш тартиби аниқлаштирилди. У келган санадан (хорижий фуқаро) Ўзбекистон давлат чегарасининг назорат-ўтказиш пунктлари орқали ўтгандан сўнг) кейинги кундаги соат 00:01дан бошланади.

Бешинчидан, республикамиз бўйлаб саёҳат қилаётган хорижликларни вақтингчалик прописка қилишдан озод этиш учун кўшимча талаб белгиланди. Энди бунинг учун нафақат ҳар бир аҳоли пунктида 3 суткадан кўп бўлмаслик, балки келганини тасдиқловчи хужжатларга (хизматлардан фойдаланганни ёки товарлар харид қилганини тасдиқловчи хужжат-

ларга) эга бўлиш зарур. Бунда бир аҳоли пунктида узлуксиз рўйхатдан ўтиш талаби белгиланмайди.

Туристларни автобусда ташишга йўл қўйилди

Шахарлараро, вилоятлараро ва ҳалқаро йўналишларда тунги автобус қатновларига яна рұксат берилди (2003 йилдан тақиқ белгланган эди). Бундан ташқари, энди туристик автобуслар ДИХХХ транспорти кузатувисиз ҳаракатлашшилари мумкин. Бунинг учун GPS, мажбурий ва (ёки) ихтиёрий сугутта погислари, ёргулар китарувчи маҳсус мослама (линия) ва мобил алоқа мавжуд бўлган 2 нафар ҳайдовчи бўлиши талаб этилади. Санаб ўтилган талабларга жавоб бермайдиган, ҳар бирига 30 кишидан ортиқ одам сигадиган 2 ва ундан ортиқ автобусларда, ҳар бирига 30 кишидан кам одам сигадиган 3 ва ундан ортиқ автобусларда йўловчилар ташилганда улар фақат кузатув остида ҳаракатланади.

Юртимиз бўйлаб кино-, фото- ва видеотасвирга олиш – ЭРКИН

Хорижий кинокомпаниялар моддий-мадданий месор обьектларидан кино- ва видеотасвирга олишга рұксатнома берганлик учун йигим (илгари – ҳар бир тасвирга олиш куни учун 800 минг сўм) ҳамда тасвирга олиш учун ижара тўловларини тўлашдан озод этилди. Озод килиш шарти – Ўзбекистон брендини илгари суриш, шу жумладан кириш (сарлавҳа) ёки якуни титрда тасвирга олиш мамлакати ҳамда жойини (объектини) алоҳида кадрлар билан кўрсатиш орқали.

Республикамизнинг туризм салоҳиятни ҳақидағи фотова видеоматериалларни тайёрлаш учун учувчисиз учш аппаратларини, шу жумладан хорижий ижодий гурӯхлар томонидан мамлакат худудига вақтингчалик олиб кириш ва улардан фойдаланишга рұксат берилди. Бунинг учун Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси, Маданият вазирлиги ва «Ўзбеккино» агентлининг илтимосномалари, шунингдек Мудофаа вазирлиги ва Парвозлар хавфисизлигини назорат қилиш давлат инспекциясига «дрон»лардан фойдаланувчи шахслар ва суратга олиш жойлари ҳақида ахборот тақдим этилиши зарур.

Хужжат Конун ҳужжатлари маълумотлари миллий базасида (lex.uz) эълон қилинган ва 1.06.2018 йилдан кучга кирди.

Ленара Хикматова, «Norma» МЧЖ эксперти.

ЭКСПЕРТГА САВОЛ

Фуқаролиги бўлмаган шахс Тошкентда доимий прописка қилиниши мумкини?

К.Р. Чирчиқ ш.

Пойтахтда пропискадан ўтишга ким ҳақли

– Куйидаги шахслар Тошкент шаҳрида ва Тошкент вилоятида доимий прописка қилиниши хукуқига эга (Рўйхат, ВМнинг 16.02.2012 йилдаги 41-сон қарори билан тасдиқланган Низомга ишва):

1) қонун хужжатларига мувофиқ сотиб олинган уй-жойга эга бўлган хорижий давлатларнинг фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар – хусусий мулк қилиб сотиб олинган уй-жойга;

2) қариндошлар – ўзларининг тўғри шажара бўйича биринчи ва иккинчи дараҳадаги қариндошлари, мазкур Рўйхат кучга киргунга қадар доимий прописка қилинган уй-жой майдонига;

3) эр (хотин) – хотини (эри) доимий прописка қилинган уй-жой майдонига, башарти камиди 5 йил биргаликда яшаётган бўлса;

4) васийлик ва ҳомийликдаги шахслар – вакий (ҳомий) доимий прописка қилинган уй-жой майдонига;

5) ота-оналари бўлмаган вояга етмаган тугишган ака-укалар ва опа-сингиллар – ўзларининг тугишган ака-ука ёки опа-сингиллари доимий прописка қилинган уй-жой майдонига;

6) давлат ҳокимияти органларига, давлат ва ҳўжалик бошқарувчи органларига, республика аҳамиятга молик давлат бошқа ташкилотларига ишга тақлиф этиладиган юқори малакали мутахассислар, тор ихтиносдаги мутахассислар тегиши орган ёки ташкилот раҳбарининг илтиносномасига кўра, шунингдек уларнинг оила аъзолари (эри, хотини, шунингдек уларнинг ўз оиласи бўлмаган фарзандлари) – кўрсатиб ўтилган шахслар павозимда турадиган даврга.

Изоҳ. Мазкур Рўйхатнинг 2 (эр ёки хотин, ўз оиласи бўлмаган вояга етган болалари ва эр-хотиннинг биргаликда ва (ёки) оддинги никоҳидан ёки никоҳсиз тугилган вояга етмаган болалари, шунингдек фарзандларига ишга тақлиф этиладиган юқори малакали мутахассисларни санади. Маданият вазирлиги ва «Ўзбеккино» агентлининг илтимосномалари, шунингдек Мудофаа вазирлиги ва Парвозлар хавфисизлигини назорат қилиш давлат инспекциясига «дрон»лардан фойдаланувчи шахслар ва суратга олиш жойлари ҳақида ахборот тақдим этилиши зарур.

Санжар Ҳўжаҳмедов,
«Norma» МЧЖ эксперти.

• КОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

- Автотасишлилар соҳасидаги муаммолар ҳал этилади 1-бет
- НОРМАТИВ ЛОЙИХА
- Ҳар бир мутахассис ўз малакасини тасдиқлай олади 1-2-бетлар
- ПАСПОРТ МАСАЛАЛАРИ
- Хорижликларни вақтингчалик прописка қилиш, тунги автобус қатновлари ва дронлар тўғрисида

– Пойтахтда пропискадан ўтишга ким ҳақли

- 2-бетлар
- РАСМӢИ ҲУЖЖАТЛАР
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари:
- «Ҳар бир оила - тадбиркор» дастурини амалга ошириш тўғрисида»;
- «Аҳолининг ижтимоий заиф қатлами бандлигини таъминлашни рабтагатларининг ташкилий чора-тадбирлари тўғрисида».

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

- «Энергия ресурсларини истеъмол қилиш, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари кўрсатиш, шунингдек, икро ишни юритиш соҳасида тўлов интизомини мустаҳкамлашга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»;
- Меърий-хукукий хужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2018 йил 21 майдан 25 майгача бўлган маълумот

• ЮРИДИК МАСЛАХАТЛАР

- Авиачипта – ТМБ эмас
- Устав фондидаги товарларнинг реализацияси
- Кўп тармоқи МЧЖда битта директор
- Қардан воз кечиши мумкин 7-бет
- КАДРЛАР БЎЛИМИ
- Тўлов учун қабул қилинсин
- Мураббийлик килиш муддати
- Айб ўзида

РАСМИЙ ХУЖЖАТЛАР

• УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОЛари:

- «Ҳар бир оила — тадбиркор» дастурини амалга ошириш түгрисида»;
- «Ахолининг ижтимоий заниф қатлами бандлигини таъминлашни рагбатлантиришнинг ташкилий чора-тадбирлари түгрисида».
- УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНинг ҚАРОРИ
- «Энергия ресурсларини истеъмол килиш, сув таъминоти ва сув чиқариш мухитлари кўрсатиш, ҳунингдек, ижро ишини юритиш соҳасида тулов интизомини мустаҳкамлашга доир кўшичча чора-тадбирлар түгрисида».
- МЕЪЁРИЙ-ХУҶУҚИЙ ХУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ҮТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТҮГРИСИДА 2018 ЙИЛ 21 МАЙДАН 25 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

«ҲАР БИР ОИЛА — ТАДБИРКОР» ДАСТУРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТҮГРИСИДА*

Сўнгти йилларда мамлакатни ижтимоий-иктисодий ривожлантириши, фаол тадбиркорлик, инновацион гоялар ва бунёдкорлик салоҳиятини кўллаб-куватлаш орқали ахолига муносиб ҳаёт шароитларни яратиш, ишбайлармонлик мухитини яхшилаш, бандликини таъминлаш бўйича кенг кўлумлиш ишлар амалга ошириб келинмоқда.

Шу билан бирга, олиб борилган таҳлил натижалари жойларда ахолни тадбиркорликка жаҳб килиш ва бу орқали янги иш ўринларини яратиш, бандлини таъминлаш, ўз меҳнати билан даромад топиш истагида бўлган фуқароларга амалий ёрдам кўрсатиш, меҳнат ресурсларидан оқилон фойдаланиш ишлари талаб даражасида эмаслигини кўрсатмоқда.

Мехнаткаш халқимизнинг қадимиий қасб-хунар анъаналари, ишбайлармонлик салоҳияти оиласи тадбиркорлик, ҳунармандчилик, касаначилик ва бошқа тадбиркорлик фаолияти турларини кенг оммалаштириш, экин майдонларидан унумлий фойдаланинг ҳолда кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун катта таҳжира ва захира мавжудлигидан далолат беради.

Ҳар бир оиласи тадбиркорлик билан шугулланиши ва баракор тадбиркор манбаига эга бўлиши учун шарт-шароитлар яратишни мақсадида:

1. Белгилаб кўйилсинки, мамлакатимизнинг ҳар бир туман ва шахрида, энг аввало, олис ва табиий-иклим шароити оғир худудларда ахолининг моддий шароитларни тубдан яхшилаш, турмуш тарзи сифати ва даражасидан сезилилари ижобий ўзгаришлар амалга оширилишини таъминлашга қарартиланг «Ҳар бир оила — тадбиркор» дастури (кейинги ўринларда Дастур деб юритилади) амалга оширилади.

2. Кўйидагилар Дастурнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

тадбиркорлик билан шугулланиш истагида бўлган ахолининг тадбиркорлик ташаббусларини ҳар томонлама кўллаб-куватлаш, уларга имтиёзли кредитлар ажратиш ҳамда тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ва амалга оширишининг ҳар бир босқичда мутасадди идоралар томонидан тизимли амалий ёрдам кўрсатилишини таъминлаш;

тадбиркорлик ва даромад келтирадиган меҳнат фаолияти билан шугулланмаган ахолига тадбиркорлик кўнкимларини ўргатиш ва тегишил фаолият турини ташкил қилишга амалий ёрдам кўрсатиш;

тадбиркорлик субъектлари фаолиятини кенгайтиришга амалий ёрдам бериси орқали кўшимча иш ўринлари яратиш;

касаначилик ва кичик ҳаёмда ишлаб чиқарувчи субъектларни (микрофирмаларни) ташкил этиш учун молиявий ёрдам бериси орқали кўшимча даромад ишлаб топиш имкониятини яратиш;

кишлоқ ва маҳаллаларнинг ижтисодлашувини (хунармандчилик, тикувчилик, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг айрим турларини етишириш, ихчам иссиҳононлар ташкил килиш ва бошқалар) хисобга олган ҳолда мазкур соҳада ижобий натижаларга эришган ишбайлармонлик таҳжирасига эта тадбиркорларни маҳаллаларда янги бизнес фаолияти билан шугулланиши бошлаган оиласларга биркитириш — министрларлар ташкил этиш;

жойларда оиласи тадбиркорликка кўрсатиладиган хизматлар кўлумини тубдан кенгайтириш, тадбиркор оиласларининг ишлаб чиқарган маҳсулотлари саводсизни ташкил қилиувчи бозор инфратузилмаси объектлари, хизмат кўрсатиш ва сервис шохобчарини барло этиш;

кишлоқ ва маҳаллаларда бўш турган ер майдонларини янги ташкил этилаётган оиласи тадбиркорлик субъектларига бериси орқали ахоли учун кўшимча иш ўринлари ва даромад манбаларини яратиш;

вакътичалик молия-хўжалик фаолиятини амалга оширимаётган ҳамда давлат рўйхатидан ўтмасдан фаолият юритаётган тадбиркорларни аниқлаб, улар фаолиятини тиклаш ва қонунийлаштириш юзасидан аниқ чора-тадбирларни амалга ошириш.

3. Дастурни амалга ошириш учун қўйидаги ишчи гурухлар тузилиш:

Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари раҳбарлигига «Ҳар бир оила — тадбиркор» дастури доирасидан амалга оширилаётган ишларни мувоффиклаштириш бўйича ташкилий ишчи гурухлар (кейинги ўринларда — Ташкилий мувоффиклаштирувчи ишчи гурухлар);

* Ушбу қарор Қонун хужжатлари мэълумотлари миллий базасида (*Iex.uz*) 8.06.2018 йилда ва «Халқ сўзи» газетасининг 8.06.2018 йилдаги 117 (7075)-сонидаги расман чоп этилган.

инвестициялар, инновациялар, хусусийлаштирилган корхоналарга құмаклашиш, әркін іктисодий ва киңіч саноат зоналары ҳамда туризмін ривожлантириш масалаларига мäsçүл бўлган Қоқақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, виолояттар ва Тошкент шаҳар хокимларининг ўринбосарлари раҳбарлигида Ахолига тадбиркорлик қўнїкмаларини ўргатиш ва тавсиялар бериш бўйича маҳсус ишчи гурухлар (кейинги ўринларда — Маҳсус ишчи гурухлар);

туман (шаҳар) хокимларининг биринчи ўринбосарлари раҳбарлигидан Тадбиркорлик фаолияти ташкил этишга амалий ёрдам бериш ҳамда мониторинг қилиш бўйича худудий ишчи гурухлар (кейинги ўринларда — Худудий ишчи гурухлар).

Бундай:

Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухлар Марказий банкнинг худудий бошкармалари, худудий молия, солик, инвестиция бошкармалари, тижорат банклари худудий филиаллари ва іктисодий мажмугага киравчи бошча идораларининг мäsçүл ходимлари, Ўзбекистон Фермер, дехон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши худудий бўлинмалари раҳбар ходимларни;

Маҳсус ишчи гурухлар худудий Савдо-саноат палатаси, инвестиция солик бошкармалари, тижорат банклари худудий филиаллари, «Хунарманд» уюшмаси, Ўзбекистон Фермер, дехон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши худудий бўлинмалари вакиллари;

Худудий ишчи гурухлар иктисодий мажмугага киравчи ташкиллар малақати мутахассис ходимларининг 50 физик кисмидан, банк филиаллари, Ўзбекистон Фермер, дехон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши туман бўлинмалари, махалла фуқаролар йилингари ходимлари ва профилактика инспекторларидан иборат таркибда шаҳлаплантирилади.

4. Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухларга:

Худудий ишчи гурухларнинг ҳар бир оиласи учун ўрганиш натижалари бўйича ишларни мувофиқлаштириш;

Худудий ишчи гурухлар томонидан ўрганиш натижаларни бўйича кириптган муммалорни ҳал этиши чораларини курб бориш, Республика миќёсида ҳал этилиши зарур бўлган масалаларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамаси, тегишил вазирлик ва идораларга киритиб бориш;

туман ва шаҳарларда тадбиркорлик фаолияти ривожланиши учун кўшимча чора-тадбирларни амалга ошириш, янада кулай ишбильармонлик мухитини яратиш бўйича тақлифлар ишлаб чикиш;

аҳолини тадбиркорликка жаъл этиш, фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектларини кўллаб-кувватлаш борасида Худудий ишчи гурухларнинг фаолиятини мунтазам ravishiда мониторинг қилиб бориш ва ҳар ой натижалари бўйича улар фаолиятини тақомиллаштириш чора-тадбирларни белгилаш;

ҳар бир туман ва шаҳарда Дастурда белгилangan вазифалар икроси юзасидан амалга оширилётган чора-тадбирлар ва уларнинг натижаларни хусусида Дастур координаторларiga батабағисиң ахборот киритиб бориш вазифалари юклатилин.

5. Маҳсус ишчи гурухларга:

тадбиркорлик билан шугулланыш иштиёқида бўлган фуқароларни ушбу фаолиятни ўйнайтиш учун жойлагра чиқан ҳолда «Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш асослари ва унинг махаллия шароитларга мос бўлган турлари» мавzuидга ўйув машғулотларни ўтказиб, уларга аник ҳисоб-китоблар асосида ишлаб чиқильтган турли ўйнайтишлардаги тайёр бизнес-режаларни тақдим этиш;

ички ва ташки бозорларни доимий ravishiда ўрганиб борган ҳолда баркарор ҳамда долзарб талабга эга бўлган махсулотларнинг рўйхати ва ҳажми юзасидан маълумотлар базасини шаҳлаплантириш, ҳар ойда янгилагб бориш ҳамда ушбу маълумотларни оммавий ахборот воситалари ва интернет тармогидан кенг фойдаланган ҳолда ахолига мунтазам ravishiда етказиб бориш ва ўйналишлар берабор бориш;

харидоригар маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун замонавий

мининтехнология ва бошқа усуналарнинг тадбиркорлик билан шугулланыш истагида бўлган оиласларга тақдимотларини ўтказиш ва сотиб олишига қўмаклашиш;

кўп қаватли уйларда истиқомат қўлувчи ахолига касаначилик ва киңіч ҳажмда маҳсулот ишлаб чиқарувчи микрофирмаларни ташкил этиш орқали кўшимча даромад топиш имконини яратиш;

тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилабтган махсулотларни сотиш (шу жумладан, бюджет ташкилларига) орқали уларнинг фаолиятига қўмаклашиш юклатилин.

6. Худудий ишчи гурухларга:

ҳар бир оила ва хонадонларни хатлов асосида қамраб олган ҳолда, тадбиркорлик билан шугулланыш салоҳияти, истак ва таклифларни синчковлик билан ўрганиш;

ўрганиш давомида оиласларнинг тадбиркорлик гояси ва кўникмаси, ушбу фаолиятни амалга ошириш учун етарли шароитлари маъкудлугини аниқлаш;

ховли ва кўп қаватли хонадонларда яшовчи ҳар бир оиласларнинг тадбиркорлик салоҳияти ва имкониятларини таҳтил қилиш, яшаш ҳудудининг хусусиятидан келиб чиқсан ҳолда уларнинг тадбиркорлик фаолиятини ташкил этишлари учун кенг қамровли ўйнайтишлар бериш ва қўмаклашиш;

тадбиркорликни йўлга кўйиш ёки ривожлантириш истагида бўлган шахсларга тижорат банклари томонидан кредитлар ажратиш ишларни ташкиллаштириши;

ахолининг шахсий томорка ер майдонларидан самарали фойдаланиши юзасидан тақлифлар бериш, уларни амалга оширишга қўмаклашиш;

тадбиркорлик билан шугулланеётган ва фаолият турини кенгайтириш истагини билдирган оиласларга янги лойхаларни амалга ошириш ҳамда айрим сабабларга кўра фаолиятини тўхтаттан тадбиркорлик субъектлари ва хунармандлар фаолиятини қайта тиклаш учун тегиши шарт-шароитлар яратилиши ҳамда мавқуд муаммолар ҳал этилишига амалий ёрдам бериш;

тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш, уни амалга оширишда ҳужжатларни расмийлаштириш ва бошқа давлат хизматлари кўрсатилишида тавсиялар ҳамда кўмак бериш;

ҳар ойда камида бир марта тадбиркорликни янги ташкил қилган оиласларга ташриф буориб, фаолият давомида юзага келаётган муммалорни үрганиб бориш, уларни бартараф этиш ва ажратипган имтиёзи кредитлардан фойдаланиши самарадор-лигини ўрганиш;

ўрганиш натижаларни бўйича худуд ва Республика миќёсида ҳал этилиши зарур бўлган масалалар ва тақлифларни Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухларга киритиб бориш вазифалари юклатилин.

7. Дастур амалга оширилишини мувофиқлаштириш, тизими мониторинг қилиш ва рўёба чиқарилшига қўмаклашиш Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг ўринбосари А.Р. Каримов, иктисадиёт вазирининг ўринбосари А.Ж. Ортиков, Марказий банк раисининг ўринбосари А.Р.Исламов — Дастур координаторларига юклатилин.

Дастур координаторлари ишчи гурухлар томонидан олиб борилётган ишлар юзасидан ҳар ой якуни бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти девонига ахборот киритиб борсин.

8. Ўзбекистон Фермер, дехон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши хузуридаги Фермер, дехон хўжаликлари ва жамгармаси, Ўзбекистон Республикаси Бандлак ва меҳнат муносабатлари вазирлиги хузуридаги Жамоат ишлари жамгармасига зарур бўлган ҳолатларда Дастурда белгилangan вазифаларни кўшимча молиялаштириш тавсия этилиш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамаси хузуридаги Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни кўллаб-кувватлаш давлат жамгармаси (кейинги ўринларда — Жамгарма) Дастур доирасида тадбиркорлик субъектларига ажратиладиган кредит-

ларга устувор равишида кафилликлар ва фоиз харажатларини қоллаш учун компенсациялар ажратсан.

Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухлар Жамғармага тадбиркорлик субъектларига ажратиладиган кредитлар бўйича фоиз харажатларини қоллаш учун компенсация таҳдим этиладиган йўнилишларни кенгайтириш юзасидан таклифлар киритиб борсин.

9. Белгилаб кўйилсинки, тижорат банклари томонидан имтиёзи кредитлар:

эн кам иш ҳақининг юз эзллик бараваригача миқдорда — оиласий тадбиркорликни ривожлантириш учун худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш бўйича секторлар раҳбарларни маҳалла фуқаролар йиғини тасвирномаларидан;

эн кам иш ҳақининг минг бараваригача миқдорда — белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтган кичик тадбиркорлик субъектларига учунчи шахс кафилиги, сугурта полислари, кредит ҳисобига сотиб олинавётган мол-муклар гарови, Жамғарманнинг кафиллиги ва қонун ҳужжатлари доирасидаги бошқа таъминот турлари;

эн кам иш ҳақининг минг бараваридан ортиқ миқдорда — тадбиркорлик субъектларининг инвестицияйвий лойиҳаларини кредитлашда қонун ҳужжатлари доирасида белгиланган таъминот турларига асосан ажратилади.

10. Дастур координаторлари зими масагига туман ва шаҳарларда кичик тадбиркорлик субъектларига томонидан самарадорлиги юзори, баркарор иш ўринлари яратишга қаратилган лойиҳаларга энг кам иш ҳақининг минг бараваридан ортиқ миқдорда Дастур доирасидаги ресурслар ҳисобидан имтиёзли кредит ажратишга Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухларнинг қарорига асосан хулоса бериши вазифаси юқлатилиши.

Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухлар аъзолари ўз карори асосида имтиёзли кредит ажратилган лойиҳаларнинг тўлиқ исха тушシリши ҳамда келгусидаги ушбу лойиҳаларнинг самарали ишлашини мониторинг кўлсин.

Дастур координаторлари Ташкилий мувофиқлаштируви ишчи гурухларнинг қарорлари асосида кредит ажратилган инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши ҳолатини алоҳида назорат кўлиб борсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги сугурта ташкилотлари билан биргаликда тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитларнинг қайтаслик хатари сугурталанганда сугурта тўловини 1,5 фоиздан ортиқ бўлматаш миқдорда белгилаш ҳамда сугурталаш шартларини ёнгиллаштириш чораларини кўрсии.

12. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенагиши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларини ба бошқа манбаатдор идоралар билан биргаликда иккӣ ой муддатда фойдаланилмаётган ер майдонларини инвентаризациядан ўтказиб, белгиланган муддатларда фойдаланилмаган ер участкаларига бўлган хукукларнинг қонун ҳужжатларида ўрнатилган тартибда бекор қилинини ҳамда ушбу ер майдонларини Дастур доирасида фаолиятини бошлаётган ва кенгайтираётган тадбиркорлик субъектларига ажратиш юзасидан зарурни чоралар кўрсии.

13. Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ қўмитаси давлат рўйхатидан ўтмасдан фаолиятни юритаётган тадбиркорларни анилаш ва улар фаолиятини кроунийлаштириш юзасидан аниқ чоратадбирларни амалга оширишнан ва натижаси юзасидан ҳар чорак якуни бўйича Вазирлар Маҳкамасига ахборот киритиб борсин.

14. Ўзбекистон Республикаси Ташкилий савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатаси, Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенагиши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларини манбаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда мунтазам равишида туман ва шаҳарларда замонавий мини-технологиялар ва бошқа ускуналар сайдер кўргазмаларини ташкил қилиш чораларини кўрсии.

15. Жорий йилнинг 10 июнидан бошлаб намунавий тарзда Андикон вилоятнинг туман ва шаҳарларида «Ҳар бир оила — тадбиркор» худудий дастурни (кейинги ўринларда — Худудий дастур) амалга оширилсин.

Андикон вилояти ҳокими (Ш.Қ.Абдураҳмонов) жорий йилнинг 10 июни кадар мазкур қарорда кўрсатилган ишчи гурухларни тузсин.

16. Худудий дастурда кўзда тутилган вазифаларни молиявий таъминлаш мақсадларида Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси томонидан жалб қилинадиган хорижий молия институтлари кредит линияларидан 200 миллион АКШ долларни мидоридаги маблаглар ажратилиши маълумот учун қабул килинсин.

Дастур координаторлари мазкур маблагларни туманлар (шаҳарлар) салоҳияти, келиб тушган мурожаатларнинг асосланганлариги, шакллантирилган лойиҳаларнинг истиблини ва кўшимча иш ўринлари яратишга йўналтирилганлари ҳамда ҳақикий эҳтиёждан келиб чиқсан ҳолда, Андикон вилояти тижорат банклари ва туманлар (шаҳарлар) кесимида тақсимласин ҳамда уларга зарур ҳолларда қайта тақсимлаш ваколати берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Ташкилий савдо вазирлиғи (Ш.Қ.Абдураҳмонов) манбаатдор вазирлигидан, идора ва хўжалик бирлашмалари, Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки билан биргаликда:

бир ой муддатда наслии қорамол, парранда ва кўнгларни маҳаллий шароитларга мослаштируви маҳсус фермаларни ташкил этиши;

мазкур фермаларга чет элдан маҳсулдорлиги юкори бўлган наслдор қорамол, эчки ва кўён зотларни олиб келиш, кўпайтириш ҳамда вилоятнинг табиий-иклим шароитларига мос зотларни яратиш, мопларни сунъий қочиришининг илғор технологияларини жорий этиши;

мазкур фермаларда маҳаллий шароитга мослаштирилган наслдор қорамол, эчки ва кўён зотларни кўргазмаларини ташкил этиши ва ахоли ҳоҳишига асосан, уларни тантов асосида макбул нархларда сотиб олинингизга замин ратиш;

аҳолига маҳсус фермалардан сотиб олинган чорва моплари, кўён ва паррандаларни бояниш технологияларини батасиғ тушунтириш ва келгусидаги ҳар бир хонадонда мавжуд чорва моплари ва паррандаларни вакцинация қилиш тадбирларини амалга ошириш, аҳолига наслдор мопларни сунъий қочириш ва узлуксиз ветеринария хизматлари кўрсатиш таромогини кенгайтириши;

сифатли омиҳта ем ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил қилиши борасида лойиҳа ташаббускорларига ҳар томонлама кўмаклашши, ахолининг йиллик эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда, омиҳта ем, витаминалар, премикслар, қўшимчалар ҳамда ветеринария препаратларини етказиб бериш;

йирик тадбиркорларни жалб этган ҳолда, саноатлашган чорвачилик кластерларини ташкил этиш чораларини кўрсинг.

18. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — молия вазирини Ж.А.Қўчкоров, ташкил вазирининг биринчи ўринбосари Б.З.Асадов Андикон вилояти ҳокими Ш.Қ.Абдурахмонов билан биргаликда оилавий тадбиркорлик фаолияти илгор ривожланган хорижий мамлакатлар таъкибасини ўрганиш учун Андикон вилояти иктисадий комплекси мутасадди ходимларини хизмат сафарига юбориш бўйича тегиши чораларни кўрсинг.

19. Белгилансинки, республиканинг бошқа худудларида дастур уна амалга оширишинг аниқ молиявий маёнбалари ва ҳисоб-китобларини назарда туғтан ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида амалга оширилади.

20. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига Аддия вазирлиги билан биргаликда бир хафта муддатда «Ҳар бир онла —

тадбиркор» дастури доирасида кредитлар ажратиш тартибини ишлаб чиқиши тавсия этилсин.

21. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот восита париги ушбу қарор билан белгилаб берилган маъсад ва вазифаларни кенг кўламда ёритиш тавсия этилсин.

22. Мазкур қарорнинг ижросини назорат килиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирини А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — молия вазирини Ж.А.Қўчкоров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти
Ш.МИРЗИЕВ.

Тошкент ш.,
2018 йил 7 июнь
ПК-3777-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ КАРОРИ

АҲОЛИНИНГ ИЖТИМОЙ ЗАИФ ҚАТЛАМИ БАНДЛИГИНИНГ ТАЪМИНЛАШНИ РАҒБАТЛАНТИРИШНИНГ ТАШКИЛИЙ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎГРИСИДА*

Мамлакатда ижтимоий ҳимояга муҳтоҳ аҳоли қатламини, жумладан, тадбиркорлик фаолияти билан шугулланши истаги бўлган паст даромадли оиласларни давлат томонидан кўллаб-куватлаш бўйича амалий чоралар кўрилмоқда.

Хусусан, оғир ижтимоий-маишӣ шароитларда яшовчи оиласлар арzon уй-жой билан таъминланмоқда, уларга тийбий ҳизматларни олишида, маишӣ техникалар ва уй ҳайвонларни сотиб олишида беғараз ёрдамлар кўрсатилиб келинмоқда. Ҳамда нигоронлиги бўлган шахслар учун маҳсулот ва асбоб-ускуналар ишлаб чиқарувчилар ва уларнинг бандлигини таъминлаётган ташкилотларга солиқ ва кредит имтиёзлари тизими назарда тутилган.

Шу билан бирга, ўтказилган таҳлиллар ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамоат бирлашмалари ва тадбиркорлик субъектларининг аҳолининг ижтимоий заиф қатламини, жумладан, ногиронлиги бўлган шахсларни меҳнат фаолиятига жалб этиш имкониятларидан тўлиқ фойдаланилмайдигани кўрсатмоқда.

Аҳолининг ижтимоий заиф қатлами фаровонларни ошириш, уларнинг турмуш даражасини яхшилаш, шунингдай, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 1 декабрдаги «Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан кўллаб-куватлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбিриларни тўғрисидаги ПФ-5270-сонли Фармонига асосан, ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан кўллаб-куватлаш тизимини янада такомиллаштиришнинг асосий йўналишларини амалга ошириш максади:

1. 2018 йил 1 августандан бошлаб 1-иловага** мувофиқ алоҳида тоифадаги тадбиркорлик субъектларига кўйидаги имтиёзлар ва преференциялар берилсин:

харидор томонидан инвестицион ва ижтимоий мажбуриятларни қабул килиш шарти билан давлат мулки обьектларини «ноль» харид кийматида сотиши бўйича ўтказиладиган танлов савдолорни натижаларига кўра, танлов савдоларининг бошқа иштирокчилари билан унинг таклифлари ўртасида тенг шароитлар юзага келган ҳолларда битимни тузиш бўйича устуворлик хукуки;

давлат мулки обьекти учун ижара тўловини ушбу обьектга нисбатан энг кам ижара тўлови ставкасининг 50 фоизи микдорида белгилаш.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Давлат солиқ қўмитаси ва бошқа мағфаатдор вазирларлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда ушбу бандда назарда тутилган имтиёз ва преференцияларни кўллаш тартибини ишлаб чиқсан ва Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Лойҳа бошқаруви миллӣ агентлиги билан келишган ҳолда ўрнатилган тартибида тасдиқласин.

2. Тикорат банкларига 1-иловада кўрсатилган алоҳида тоифадаги тадбиркорлик субъектларига:

аипланма маблагини түлдириш учун – уч ойлик имтиёзли давр билан 18 ойгacha муддатга;

асбоб-ускуналар ва сафарлаш материаллари харид килиш учун – опти сийлик имтиёзли давр билан 3 йил муддатта кредитлар ажратиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни кўллаб-куватлаш давлат жамгармаси ушбу бандда назарда тутилган кредитлар чора-тадбিриларни тўлаш учун компенсация ҳамда мажбуриятлар таъминоти юзасидан кафиллик берини таъминласин.

*Ушбу қарор Конун хужожатлари маълумотлари миллий базасида (*tex.uz*) 12.06.2018 йилда ва «Халқ сўзи» газетасининг 12.06.2018 йилдаи 119 (7077)-сонидаги расмсан чоп этилган.

**Қарорга 1–2-иловалар «СБХ»да берилмайди. Хужожатнинг тўлиқ матнини билан «Norma» АҚТ ва *nrm.uz* сайтида танишиш мумкин.

3. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга кўра, 2018 йил 1 августдан бошлаб штатдаги ходимларининг 50 фоизи ногиронлиги бўлган шахслардан ташкил топган ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамоат бирлашмалари корхоналарига жами ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш фонди учун ягона ижтимой тўлов ставкаси 4,7 фоиз мидкорда белгиланади ва ягона ижтимой тўлов сумаси ўрнатилган тартибида таскилланади.

4. Ўзбекистон Республикаси Иктиносидёт вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда уч ой муддатда илгор хорижий тажриба ва миллӣ амалиётни чукур ўрганиш асосида ижтимоий тадбиркорлик субъектларини аниқлашниң тартиби ва мезонларини, уларнинг ҳуқуклари, мажбуриятлари ва фаолияти эркинлиги кафолатларини назардад тутувчи тегиши норматив-хукукий ҳужжат лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсан.

5. Ўзбекистон Республикаси Соглики сақлаш вазирлиги:

Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларни ривоҷлантириш вазирлиги манфаатдор нодавлат нотижорат ташкилотлар билан биргаликда уч ой муддатда ногиронлиги бўлган шахсларнинг эркин фойдаланиши учун барча техник ва тиббий-ижтимоий имкониятларни инобатга олган ҳолда, ҳомийлар ва ҳомийларни олувчиларни боғлайдиган, энг аввало, ҳомийлар ёрдамига ва кўллаб-кувватлашига ўта мухтож кишилар хаядига маколалар ҳамда маълумотлар жойлаштириладиган маҳсус веб-портал яратиш тўғрисидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсан;

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси ва бошха манфаатдор нодавлат нотижорат ташкилотлар билан биргаликда ногиронлиги бўлган шахсларни ишга қабул килишда, берилган имтиёз ва преференциялар тўғрисида, шунингдек, ногиронлиги бўйича ҳеч қандай камситига ўйлёт кўймаслик, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқукларини, эркинликларини ва конуний манфаатларини амалга оширишдаги тенг шароитлар яратиш ва уларни бузгантириш учун жавобгарлиги хакида кенг тушунтириш ишларини амалга ошириш.

6. Ўзбекистон ногиронлар жамияти, Ўзбекистон кўзи оқизлар жамияти, Ўзбекистон карлар жамияти (кейин уринларда жамоат бирлашмалари деб юритилади)нинг уларнинг корхоналари тасарруфидаги ишлаб чиқариш объектларидан самарали фойдаланилиши ва уларга бириттирилган ер майдонларидан оқилона фойдаланиши комплекс ўрганиш бўйича таклифлари қабул килинсин.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратуроси Молия вазирлиги, Бандик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда бошха манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда:

бир ҳафта муддатда республиканинг ҳар бир ҳудуди кесимида 2-иловага** мувофиқ жамоат бирлашмаларининг корхоналарига тегиши ишлаб чиқариш обьектлари ва ер майдонларидан самарали фойдаланиши ўрганиш жадвалини уларнинг ҳар бир туман (шаҳар)даги сони ҳамда ижтимоий-ижтисодий аҳамиятидан келиб чиқкан ҳолда тасдиқласин;

бир ҳафта муддатда жамоат бирлашмаларининг корхоналарига тегиши ишлаб чиқариш обьектлари ва ер майдонларидан самарали фойдаланиши ўрганилишини ҳамда улар томонидан заруратта кўра аниқланган муаммоларни ҳал этиш чоралари кўрилишини таъминласин;

2018 йил 1 авгуаста кадар ишчи гурухлар томонидан жамоат бирлашмаларининг корхоналарига тегиши ишлаб чиқариш обьектлари ҳолатини яхшилаш ва уларга бириттирилган ер майдонларидан оқилона фойдаланиши бўйича аниқ чора-тадбирлардан иборат «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсан».

7. Ўзбекистон Республикаси Иктиносидёт вазирлиги Ўзбекистон Милий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Милий телерадиокомпанияси, Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларини билан биргаликда мазкур қарорнинг мазмун ҳамда моҳияти кенг ёрнитилишини ва аҳоли ҳамда тадбиркорлик субъектларига етказилишини таъминласин.

8. Ўзбекистон Республикаси Иктиносидёт вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда иккى ой муддатда конун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсан.

9. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори О.Б.Муродов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчisinинг биринчи уринбосари Б.М.Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти
Ш.МИРЗИЁЕВ.

Тошкент шаҳри,
2018 йил 11 июнь
ПҚ-3782-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИННИГ ҚАРОРИ

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИНИ ИСТЕЙМОЛ ҚИЛИШ, СУВ ТАЪМИНОТИ ВА СУВ ЧИҚАРИШ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШ, ШУНИНГДЕК, ИЖРО ИШНИНЮРИТИШ СОҲАСИДА ТЎЛОВ ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИRLAR ТЎҒРИСИДА*

(«Ўзбекистон Республикаси конун ҳужжатлари тўплами», 28.05.2018 йилдаги 21 (833)-сон, 443-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Прокуратура органларининг қабул қилинाटтган норматив-хукукий ҳужжатлар ижросини таъминлашди фаолияти самарадорларигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2018 йил 15 февралдаги ПФ-5343-сон Фармонига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларни ривоҷлантириш вазирлиги, Уй-жой коммунал хизмат курсатиш вазирлиги, «Ўзбекэнерго» АЖ, «Ўтрансангаз» АЖ, шунингдек, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 2018 йил 1 майдан боштаг қарорлар, шу жумладан, етказиб берилган энергия ресурслари, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари ҳамда ижро ҳужжатлари бўйича қарорлар тўғрисида барча учун очик маълумотлар базаси ишлаб чиқилиштани маълумот учун қабул қилинсин.

бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2018 йил 15 февралдаги ПФ-5343-сон Фармонига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратуроси томонидан Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларни ривоҷлантириш вазирлиги, Уй-жой коммунал хизмат курсатиш вазирлиги, «Ўзбекэнерго» АЖ, «Ўтрансангаз» АЖ, шунингдек, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 2018 йил 1 майдан боштаг қарорлар, шу жумладан, етказиб берилган энергия ресурслари, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари ҳамда ижро ҳужжатлари бўйича қарорлар тўғрисида барча учун очик маълумотлар базаси ишлаб чиқилиштани маълумот учун қабул қилинсин.

*Ушбу қарор Конун ҳужжатлари маълумотлари миллӣ базасида (lex.uz) 22.05.2018 йилда расман эълон килинган.

2. Белгилаб кўйилсеки:

ушбу қарорга 1-иловада кўрсатилган йирик битимлар, айrim турдаги молия кредит хизматлари, халқаро йиловичи ташни хизматлари ва давлат хизматлари жисмоний ва юридик шахсларнинг электр энергияси, табиий газ етказиб бериш, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари шунингдек, икро хужжатлари бўйича қарздорлиги (кейинги ўринларда қарздорликни текшириш деб аталади) мавжудлиги текширилганидан кейин амалга оширилади, ушбу банднинг олтичини хатбошида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;

қарздорлик мавжудлигини текшириш ушбу қарорга 1-иловада кўрсатилган ташкилотлар томонидан Узбекистон Республикаси Баш прокуратуроси хузуридан Мажбурин икро бюроси (кейинги ўринларда Буюро деб аталади) мавъумотлар базаси орқали онлайн режимиде тегишил йирик битимларни амалга ошириш ва хизматлар кўрсатишдан аввал амалга оширилади;

йирик битимларни амалга ошириш ва тегишил хизматлар кўрсатишига қарздорликни текшириш натижалари бўйича етказиб берилган энергия ресурслари, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари, шунингдек, мулкий турдаги икро хужжатлари бўйича тўлуммаган қарз аниқланмаган тақдирдигани рухсат этилади. Бу ҳолларда битимни ошираётган ёки хизматлар кўрсататёланда ташкилот Буюро мавъумотлар базасидан олинган тегишил кўчирма нусхасини тақдим этган холда битимни амалга ошириш ва хизматлар кўрсатиш билан боғлик материалларга бирискириб кўяди;

жисмоний ва юридик шахсларда қарздорлик аниқланган тақдирда, битимни амалга ошираётган ёки хизматлар кўрсататёланда ташкилотлар қарздорга Буюро мавъумотлар базасидан олинган тегишил кўчирма нусхасини тақдим этган холда битимни амалга ошириш ва хизматлар кўрсатишрад этилади.

Даврий тўловларни тушуни назарда тутидиган мулкий тусга эга икро хужжатлари бўйича қарздорликни текшириш фақат ушбу қарор 1-иловасининг 10—12-бандларидан назарда тутилган хизматлар кўрсататёланда жисмоний шахса нисбатан ёки давлат икрориси томонидан Узбекистон Республикасидан чиқишига вактичаничек чеклов ўрнатилганини мавжудлиги юзасидан амалга оширилади.

Белгилаб кўйилсеки, етказиб берилган энергия ресурслари, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари учун қарздорликни текшириш жисмоний шахсларга — кўчмас мулъобъектлари мулкдорларига ва қарздор — кўчмас мулъ мулкдорининг турар жой манзили бўйича доимий прописка қўлинган шахсларга нисбатан амалга оширилади.

3. Битимларни амалга оширувни ва тегишил хизматлар кўрсатувчи ташкилотлар томонидан жисмоний ва юридик шахсларнинг карздорлиги мавжудлигини текшириш схемаси 2-иловага** мувофиқ тасдиқлансан.

4. Буюро Узбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириши вазирлиги ва бошқа манбаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда икки ҳафта муддатда кўйидагиларни амалга ошириш имконини берадиган махсус дастурлий модул ишлаб чиқишини ва унинг фоилиятини таъминласин:

Бюронинг маълумотлар базаси орқали етказиб берилган электр энергияси, табиий газ, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари учун, шу жумладан, жисмоний шахс доимий прописка қўлинган жой бўйича, шунингдек, мулкий тусдаги икро хужжатлари бўйича қарздорликни текшириш;

қарздорликни текшириш натижаси бўйича текшириш ўтказилган сана ва вакти кўрсатган хамда маҳсус QR-кодни кўйтан холда текшириш натижалари тўгрисидаги кўчирманни чоп этиши;

Бюронинг маълумотлар базасига тегишил қарздорлик тўланғанини тўгрисидаги ахборотни тезкор равишда киритиш.

5. Ушбу қарорга 1-иловада кўрсатилган йирик битимларни амалга оширувни ва хизматлар кўрсатувчи ташкилотлар Буюро билан биргаликда икки ҳафта муддатда қарздорликни текшириша дастлабки ва чиқиш маълумотларига доир ягона технологик ва ташкилти талабларни, Бюронинг маълумотлар базасига марказлаштирилган холда уланнини хамда ахборот хавфзилизинган бошқа талабларни назарда тутиб ўзаро электрон хамкорликни тегишияни регламентланган тасдиқласинлар.

6. Узбекистон Республикаси тикорат банклаврига жисмоний ва юридик шахсларга ушбу қарор билан тасдиқланган рўйхатда назарда тутилмаган кредитлар берисида хамда бошқа молия муддати хизматларни кўрсатишда мижознинг тўлов қобилиятини ва бажаримай қолган моливий маъбутияти мавжудлигини текшириш максадидан Буюро маълумотлар базаси орқали қарздорлик текшириванинин банк амалийтига жорий қилиш тавсия этилсин.

7. Бюргора жисмоний шахсларнинг етказиб берилган энергия ресурслари, сув таъминоти ва сув чиқариш хизматлари, икро хужжатлари бўйича қарзларни тўлашининг кўшимча шакллари, фуқаролари қарздорлик мавжудлиги ва уни замонавий ахборот-коммуникациянинг яверидан, жумладан, SMS хабарлар ва USSD сўрвалардан фойдаланган холда тўлаш тартиби тўгрисидаги SMS-хабарларнинг бепул тартилишини таъминласинлар.

8. Бюргор Узбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Узбекистон Республикаси Баш прокуратуроси хамда бошқа манбаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда улар қабул қилган норматив-хукуки хужжатларни бир ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирилсанлар.

9. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Узбекистон Республикаси Баш вазирининг биринчи ўринбосари — «Узбекистон темир йўллари» АЖ бошқаруви раиси А.Ж.Раматов ва Узбекистон Республикаси Баш вазирининг ўринбосари — «Ўзбекнефтгаз» АЖ бошқаруви раиси А.С.Султанов зиммасига юклансин.

**Узбекистон Республикасининг
Бош вазири
АРИПОВ.**

Тошкент ш.,
2018 йил 21 май
379-сон.

**Қарорга 2-илова «СБХ»да берилмайди. Хужжатнинг тўлиқ матни билан «Norma» АҚТ ва [nrm.uz](#) сайтида танишиши мумкин.

РЕКЛАМА

«КИЧИК КОРХОНА ЭЛЕКТРОН БУХГАЛТЕРИ»

ўзбек тилидаги кўлланмасини тақдим этамиш

Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1.

Тел. (998 71) 200-00-90. E-mail: office@normauz, web: www.normauz

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИ
ХУЗУРИДАГИ МАЖБУРИЙ ИЖРО БЮРОСИ МАЪЛУМОТЛАР
БАЗАСИ ОРҚАЛИ ФАҚАТ ҚАРЗДОРЛИК ТЕКШИРИЛГАНДАН
КЕЙИН СОДИР ЭТИЛАДИГАН ЙИРИК БИТИМЛАР
ВА КЎРСАТИЛАДИГАН ХИЗМАТЛАР
РЎЙХАТИ**

T/p	Йирик битимлар ва хизматлар	Битимларни амалга ошируучи ёки хизматлар кўрсатувчи ташкилотлар
1.	Кўчмас мулк билан боғлиқ битимларни нотариал тасдиқлаш (олди-сотди, ижара, ҳадя, ишончнома бериш, ишончли бошқариш ва шу кабилар)	Нотариал идоралар (Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги)
2.	Автотранспорт воситалари билан боғлиқ битимларни нотариал тасдиқлаш (олди-сотди, ижара, лизинг, ҳадя, ишончнома бериш ва шу кабилар)	
3.	Янги автотранспорт воситаларини, шу жумладан лизинг шартномалари бўйича сотиш	«Ўзавтосаноат» АЖ
4.	Кўчмас мулк ва автотранспорт воситаларини сотиб олиш учун кредитлар бериш, шу жумладан, улар бўйича лизинг операциялари	Тикорат банклари
5.	Ижро хужожатлари бўйича электрон-онлайн аукционларда мулкни сотиш (электрон онлайн аукционда иштирок этиш учун буюртманомалар қабул қилиш)	«Электрон онлайн аукционларни ташкил этиш маркази» ДУК (Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси хузуридаги Мажбурий ижро бюроси)
6.	Хусусийлаштирилдаган кўчмас мулк обьектларини, масъулияти чекланган жамиятлар устав фонди (устав капиталидаги давлат улушларини ҳамда давлат мулкини ижарага бериш хукукини электрон онлайн-аукционларда сотиш (электрон онлайн аукционда иштирок этиш учун буюртманомалар қабул қилиш)	
7.	Ер участкаларига бўлган хукукини давлат рўйхатидан ўтказиш ва тегиши гувоҳнома бериш	Ер ресурслари ва давлат кадастри бўлимлари (Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси) Давлат хизматлари марказлари (Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги хузуридаги Давлат хизматлари агентлиги)
8.	Бинолар, иншоотлар ва кўп йиллик дов-даражатларга бўлган хукукларни давлат рўйхатидан ўтказиш ва тегиши гувоҳнома бериш	
9.	Кўчмас мулкка бўлган хукукини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳақидаги кадастри ишларини тайёрлаш	
10.	Халқаро йўловчи ташиш хизматлари кўрсатиш учун авиачипталар сотиши (Ўзбекистон Республикасига авиачипталардан ташқари)*	«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллый авиакомпаниясининг авиачипталар сотиши кассалари
11.	Халқаро йўловчи ташиш хизматлари кўрсатиш учун темир йўл чипталари сотиши (Ўзбекистон Республикасига темир йўл чипталаридан ташқари)*	«Ўзбекистон темир йўллария» АЖнинг темир йўл чипталари сотиши кассалари
12.	Чет элга чиқиш учун рухсатнома ёзуви стикерини расмийлаштириш*	Миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бўлимлари (Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги)
13.	Автотранспорт воситасини давлат рўйхатидан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказиш	
14.	Автотранспорт воситасини бошқариш хукукини берувчи хайдовчилик гувоҳномасини бериш ва алмаштириш	Давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати орнлари (Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги)

15.	Фаолиятнинг айрим турларини амалга ошириш учун лицензиялар бериш ва қайта расмийлаштириш, шунингдек, лицензияларни қайта тиклаш ва уларнинг амал килиш муддатини узайтириш	Лицензияловчи органлар Давлат хизматлари марказлари (Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги хузуридаги давлат хизматлари агентлиги)
16.	Чет энда меҳнат фаолиятни амалга ошириш учун рухсатнома бериш	Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги Давлат хизматлари марказлари (Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги хузуридаги давлат хизматлари агентлиги)
17.	Якка тартибда уй-жой куришга (реконструкция қилишга) рухсат бериш	
18.	Бинолар ва иншоотлар ташки кўринишини ўзgartаришни (фасадни таъминалаш) келишиш	
19.	Объектни реконструкция қилиш ва қайта ихтисослаштириш учун рухсатнома бериш	
20.	Курилиш-монтаж ишларини амалга ошириш учун рухсатномалар бериш	
21.	Ўзбекистон Республикаси божхона чегарасидан олиб ўтилаётган товарларнинг божхона расмийлаштируви	Давлат божхона хизмати органлари (Ўзбекистон Республикаси давлат божхона қўмитаси)

“Қарздорликни текшириш суд ёки давлат ижроини томонидан Ўзбекистон Республикасидан чиқишга вактинчалик чеклов ўрнатилганлиги мавжудлиги юзасидан амалга оширилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАРНИНГ НОРМАТИВ-ҲУҶУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎГРИСИДА 2018 ЙИЛ 21 МАЙДАН 25 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

I. ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИЛДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Лойиха бошқаруви миллый агентлиги директорининг 2018 йил 15 майдаги 186-сон “Махсус ахборот портали операторининг давлат харидларини ташкил этиш ҳамда ўтказиш бораисидаги фаолияти тұртсыздан низомни тасдиқлаш ҳақида”ги бүрүрги.

2018 йил 21 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3015.

2. Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2018 йил 22 майдаги 291-мх-сон “Адвокатларнинг касбий малакасини оширишни ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги бўйруқнинг муқаддимасига ўзgartариши киритиш ҳақида”ги бўрүрги.

2018 йил 22 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2012-2.

3. Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2018 йил 22 майдаги 292-мх-сон “Адвокатлар тузилмаларининг статистик маълумотлар шаклларини тасдиқлаш ҳақида”ги бўйруқнинг муқаддимасига ўзgartариши киритиш тўғрисидаги бўрүрги.

2018 йил 22 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2960-1.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, давлат солиқ қўмитаси, Ҳисоб палатасининг 2018 йил 7 майдаги 92, 2018-41, 12/01-1075-сон “Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси томонидан аниянланган давлатнинг иккисодий манфаатларига етказилган зарар суммаларини давлат бюджети даромадига йўналтириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзgartариши ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳарори.

2018 йил 25 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1651-1.

5. Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2018 йил 25 майдаги 295-мх-сон “Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизматларининг маълумотлари базасини шакллантириш ва юритиши тартиби тўғрисидаги низомга ўзgartаришлар киритиш ҳақида”ги бўрүрги.

2018 йил 25 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2862-1.

6. Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2018 йил 25 майдаги 296-мх-сон “Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизмати ходими лавозимига биринчи марта тайинланган гашаспнинг адлия органларида стажировкадан ўтиши тартиби тўғрисидаги низомнинг б-бандига ўзgartаришлар киритиш ҳақида”ги бўрүрги.

2018 йил 25 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2342-1.

7. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви, Молия вазирлиги, давлат солиқ қўмитасининг 2018 йил 19 апрелдаги 321-В-8, 82, 2018-40-сон “Ҳўжалик юритувчи субъектларнинг бинса ҳисобвақарларидан пул маблагларини ҳисобдан чиқариши тартиби тўғрисидаги йўрикномага ўзgartаришлар киритиш ҳақида”ги ҳарори.

2018 йил 25 майданда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2342-8.

Авиачипта – ТМБ эмас

Биз МАКнинг авиаҷипта сотуучи агентлари ҳисобланамиз. Авиачиптапарни, хусусан, корпоратив пластик карточка орқали нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш ўйли билан ёзиб берадиганда (сотаётганда) Низомга (АВ томонидан 27.05.2003 ўйлда 1245-сон билан рӯйхатдан ўтказилган) ва ҳаво ўйлари бош агентининг ички низомига мувофиқ ҳаридорлардан ишончнома талаб қиласми.

Сунгги пайтларда ТМБни олиш учун ишончнома тақдим этиши зарурати ҳаридорларнинг норозилигига сабабчи бўлмоқда. Уларнинг айтишича, ҳозирги вақтда ҳеч ким бундай ҳужжатларни талаб қилмаётган экан.

ТМБни олиш учун ишончномасиз (корпоратив пластик картаси востисида ҳақ тўланганда) ҳаридорга авиаҷиптани бериш мумкинми?

Р.Алимамедова, иқтисодчи.

– Ҳа, мумкин. Бироқ юридик шахснинг вакили чиптани олиш ваколатига эга эканлигини тасдиқлаши шарт.

Айтдиган йўналиш бўйича йўловчини ташиш ҳизматидан фойдаланиши мақсадида авиаҷипта сотиб олинади. Ҳаво транспортида ташиш шартномасига биноан ташувчи йўловчи ва унинг юкини белгиланган манзилга элтиб кўшиш мажбуриятини олади. Йўловчига чиптада кўрсатилган парвозни амалга ошираётган ҳаво кемасидан жой берилади. Йўловчи белгиланган тарифи бўйича парвоз учун, юк ташувчи белгилаган мөъёрдан ортиқ кўл юки бўлган тақдирда эса – бундай кўл юки учун ҳам ҳақ тўлаш мажбуриятини олади (Ҳаво кодексининг 98-моддаси).

Чипта ва кўл юки паттаси, почта ва юкхати, шунингдек қозода ёки электрон шаклда расмийлаштириладиган бошқа ташиш ҳужжатлари йўловчини ва кўл юкини, почтани ва юкни ҳаво транспортида ташиш шартномасини

тасдиқловчи ташиш ҳужжатларидир (ҲКнинг 101-моддаси).

Яъни авиаҷипта – шартнома тузилганлигина ва ҳаво транспортида ташиш ҳизматидан фойдаланиши ниятини тасдиқловчи ҳужжат.

Шу тарпиқа, авиаҷиптада товар-моддий бойлик ҳисобланмайди. Тегишинча, уни сотиб олиш пайтида Товар-моддий бойликларни олишга ишончномалар бериш ва уларни ишончномалар бўйича бериш тартиби тўғрисида низомга (АВ томонидан 27.05.2003 ўйлда 1245-сон билан рӯйхатдан ўтказилган) мувофиқ ТМБни олиш учун ишончномани тақдим этишига зарурат йўқ.

Бироқ авиаҷипталарни корпоратив банк пластик картаси ёрдамида сотиб олётганда юридик шахснинг вакилига (карта сакловчисига) унда кўрсатилган мақсадларда фойдаланиши ҳуқуқини берувчи ишончномани расмийлаштириш мақсадга мувофиқ (ФКнинг 134, 138-моддалари).

Устав фондидаги товарларнинг реализацияси

МЧЖ улутржи-чакана савдо билан шугулланади. Муассис устав фондидаги ҳиссасини товарлар билан киритди. Келиб тушган товарларни оборот капитали учун реализация қилимоқчимиш, бироқ корхона улутржи лицензияни олиб улутрмаган.

Бундай товарларни улутржи савдо учун лицензиясиз реализация қилиш мумкинми?

О.Югай, бош бухгалтер.

– Ҳа, устав фондига киритилган товарларни баъзи шартлар билан улутржи савдо учун лицензия олмасдан реализация қилингиз мумкин.

Улутржи савдо деб тижорат мақсадларида ёки ўз ишлаб чиқариш-хўжалик эҳтиёjlари учун фойдаланиши учун ҳисоб-китобларнинг нақдинасиз шаклида ҳарид қилинадиган товарларни сотиш тан олинади (ВМнинг 26.11.2002 ўйлдаги 407-сон қарори билан тасдиқланган Низомнинг 2-банди).

Товарларнинг ташкилот устав капиталига ҳисса сифатида киритилиши уларни сотиб олиш деб ҳисобланмайди ва улар улутржи савдо таърифига мос келмайди. Шу сабабли сизнинг ҳолатда товарларни улутржи савдони амалга

oshiриш ҳуқуқини берувчи лицензиясиз реализация қилиш мумкин.

Бироқ кўрсатилган битимлар мунтазам амалга оширилган тақдирда уларни қалбаки деб тан олиш ҳавфи юзага келади. Бу тегишли ҳуқуқий оқибатларга олиб келади. Лицензия олиниши шарт бўлган фаолият билан лицензиясиз шугулланни маъмурӣ ва жинойи жавобгарликка олиб келади (МЖТКнинг 165-моддаси; ЖКнинг 190-моддаси).

Агар битим бошқа битимни иқоблаш мақсадида тузилган бўлса (кўзбўячалик битими), тарафлар ҳақиқатда назарда тутган битимга доир қоидалар кўлланилади (ФКнинг 124-моддаси 2-қисми).

Умумий оқиатланиш билан шугулланувчи МЧЖ қўшимча равишда меҳмонхона очди.

Унинг учун алоҳида директор бўлиши шартми ёки меҳмонхонанинг барча ишларини МЧЖ раҳбарни бошқара оладими? Меҳмонхонага раҳбарлик қилувчи штат бирлигини белашлаш учун муассислар умумий ўғлишишининг ҳарори зарурми ёки МЧЖ раҳбарни уни якка бошчилк асосида белгилай оладими? Ходимларнинг маошлари қандай тариф сеткаси бўйича белгиланади?

А.Матназаров, бухгалтер.

Кўп тармоқли МЧЖда битта директор

– Фаолият юритувчи директор корхонанинг ҳар хил фаолият турларига раҳбарлик қилиши мумкин. Бунда корхона штатида туризм соҳасида маълумотга ва (ёки) малака сертификатига эга бўлган ходим бўлиши шарт.

Тадбиркорлик субъектлари қонун ҳужжатларида ман этилмаган ҳар қандай фаолиятни амалга оширишга ҳақиқи («Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонуннинг 19-моддаси).

Қонунга кўра директор:

➤ жамият номидан ишончномасиз иш юритади, шу жумладан унинг манфаатларни ифодалайди ва битимлар тузади;

➤ жамият номидан вакиллик қилиш ҳуқуқи учун ишончномалар беради;

➤ жамият ходимлари билан меҳнат шартномалари тузади ва уларни бекор килади, ходимларга нисбатан рағбатлантириш чораларни ва интизомий жазоларни кўплайди;

➤ жамият иштирокчиларининг умумий иғтиёлиши ва жамиятнинг кузатуғенга ваколатлари жумласига киритилмаган бошқа ваколатларни амалга оширади («Масъулияти чекланган ҳамда қўшимча масъулияти жамиятлар тўғрисида»ги Қонуннинг 39-моддаси 4-қисми).

Меҳмонхона хизматларини ташкил этиши учун жавобгар бўлган ходим ўриндошиларни ёки бир неча лавозимда ишшаш тартибида қабул қилинса, меҳнат ҳақи миқдори меҳнат шартномаси тарафлари ўртасидаги келишувга кўра белгиланади (МКнинг 160-моддаси).

*Меҳнатга ҳақ тўлашнинг 1-разрядига мувофиқ келувчи тариф коэффициенти.

Қарздан воз кечиш мумкин

2017 ўйл февралда компания қўшимча келишувга биноан импорт контракти бўйича ўзаро ҳисоб-китобларни бирка (ХККТ) орқали сўмда амалга оширадиган бўлди. Президентнинг 29.09.2017 ўйлдаги ПҚ-3295-сон қарори эълон қилиниши билан контракт бўйича тўлов тўхтатиб қўшилди,

Биржада рӯйхатдан ўтказилган сўмдаги контракт бўйича қарздан воз кечиш шартномасини тузиш мумкинми?

О.Сальникова, бош бухгалтер.

– Ҳа, қарздан воз кечиш тўғрисида келишув (шартнома) тузиш мумкин. Кредитор қарздорни унинг зиммасидаги мажбуриятлардан, агар бу ҳол бошқа шахсларнинг кредитор мол-мулкига нисбатан ҳуқуқларни бузмаса, озод қилиши мумкин. Бунда қарздорнинг мажбурияти бекор бўлади (ФКнинг 348-моддаси).

Бу ҳолда контракт томонлари қарздан воз кечиш тўғрисида импорт контракти бўйича тўлов мажбуриятларидан бўлади.

Импорт контракти бўйича қарз суммаси контракт юзасидан қарздор компаниянинг даромади ҳисобланган, текин олинган мол-мулк деб тан олинади (Солик кодексининг 135-моддаси). Шу муносабат билан компанияда солик оқибатлари юзага келади. У белгиланган солик солиш тартибида қараб ЯСТ ёки фойда солиги тўлаши керак бўлади.

Корхонамиз ВМнинг 5.02.2002 йилдаги 48-сон қарори, давлатларо битимлар бошқа норматив-хукуқий хужжатлар асосида ўз фаолиятини амалга оширади. Туркманистон ҳудудида жойлашган ишлаб чиқариш участкаларида туркман фуқаролари ишлайдилар. Туркманистон тиббиёт муассасалари томонидан берилган ушбу ходимларни вақтингча меҳнатга лаёқатсизлик вақаclarини тўлов учун қабул қилишига ҳақимизми?

Б.Ибодуллаев, бosh бухгалтер.

Тўлов учун қабул қилинсин

– Фикримизча, корхонангиз Туркманистон тиббиёт муассасалари томонидан берилган вақтингча меҳнатга лаёқатсизлик вақаclarини тўлов учун қабул қилиши мумкин.

Норматив-хукуқий хужжатнинг моҳиятидан келип чиқилса, корхонангиз Туркманистон ҳудудида юридик шахс хукуқига эга бўлмаган тъмирлаш-ишлаб чиқариш участкаси сифатида фаолиятни амалга оширади (ВМнинг 5.02.2002 йилдаги 48-сон қарори 1-банди).

Шу тариқа, кўрсатилган ишлаб чиқариш участкалари корхонангиз бўлинмалари (филиаллари) сифатида фаолият юритиб, унинг вазифаларини бажармоқда (ФКнинг 47-моддаси). Яъни ушбу бўлинмаларнинг хорижий ходимлари бевосита «Гидромеханизация» давлат ихтисослаштирилган бошқармасида ишга жойлаштирилган (МКнинг 14-моддаси).

«Гидромеханизация» ДИБнинг Туркманистон фуқаролари хисобланган, Туркманистон ҳудудида доимий яшовчи ва ишловчи жалб этилган ходимларига меҳнатга ҳақ тўлаш миқдори, шу жумладан ижтимоий тўловлар таъсис этган мамлакатнинг (Ўзбекистон Республикасининг) қонун хужжатларига ёки давлатларо иккى томоннама-битимларга мувофиқ белгиланади (ВМнинг 48-сон қарори 2-банди).

Меҳнатга лаёқатсизлик вақааси шахсни ишдан озод қилиш, вақтингча меҳнатга қобилятически нафақаси тўлаш учун асос бўлади. Ушбу хужжат давлат соглини сақлаш тизими, шу жумладан, вазирликлар, идоралар ва бошқа давлат ташкилотлари қарашли даволаш-профилактика муассасаларининг давловичи шифокорлари томонидан берилади (АВ томонидан 17.04.2015 йилда 2667-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўйрикноманинг 1, 4-бандлари).

Шу тариқа, давлатларо битимларда* бошқача қўрида белгиланмаган бўлса, корхона Туркманистон давлат тиббиёт муассасалари томонидан берилган вақтингча меҳнатга лаёқатсизлик вақаclarини тегишли бўлинмаларда ишловчи мазкур давлат фуқароларига тўлашга ҳақли деб ҳисоблаймиз.

Александр Лобанов, «Norma» МЧЖ эксперти.

*Бундай хужжатлар тўғрисидаги ахборот эркин фойдаланиш учун очиқ бўлмайди.

Мураббийлик қилиш муддати

Биз мудофаага кўмаклашувчи ўкув спорт-техника клуби (собиқ ДОСААФ) ҳисобланамиз. Ташкилотимизнинг юқори турувчи органи ёш мутахассис билан мураббийлик иш режасини тузиш ҳақида бўйрук берди.

У қандай тузилади? Қандай норматив-хужжатларни инобатга олиш лозим? Бўйрук чиқарышимиз керакми? Мураббийлик қилиш учун қанча муддат белгиланган?

А.Тохиева, кадрлар бўйича инспектор.

– Қонун хужжатларида ёш мутахассис билан мураббийлик иш режасини тузиш тартиби белгиланмаган.

Мехнат тўғрисидаги қонун хужжатларига мувофиқ хорижий мамлакатлар мисоли ва тажрибасига таяниб, ўз локал норматив хужжатнингизни (мураббийлик режасини) ишлаб чиқишингиз мумкин.

Ташкилотингизда ўз мураббийлик режасини ишлаб чиқиш учун Интернет тармогида ёълон қилинган услубий материаларни асос қилиб олишингиз мумкин. Мураббийлик тўғрисидаги низом шаклида мураббийлик режасини ишлаб чиқиб, ташкилот раҳбарининг бўйруғи билан уни тасдиқлаш ва амалга киритишина тавсия этамиз.

Азим Ажибеков, «Norma» МЧЖ эксперти.

Айб ўзида

Корхонамиз ходими ишдан бўшаши тўғрисида ариза ёзмай ва меҳнат дафтарчасини олмай туриб, бошқа ташкилотга ишга ўтиб кетди.

Меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатларини бузмаслик учун мазкур вазиятда қандай ўйл тутишимиз мумкин?

Р.Жумабеков, бosh бухгалтер.

– Қонун хужжатларида бошқа ташкилотларига ишга ўтиш назарда ташкилотларига ишга ўтиш назарда тутилмаган. Ходим ишга чиқмай кўйган, меҳнат шартномаси бекор килинишини расмийлаштирамай ва меҳнат дафтарчасини олмай туриб бошқа ишга жойлашиб олгани маълум бўлса, меҳнат тўғрисидаги қонун хужжатларини сиз эмас, балки:

1) ходимни ишга қабул қилган ва лозим даражада, ишга қабул қилиш вақтида ходимнинг меҳнат дафтарчасини албатта тақдим этишини назарда тутувни расмийлаштиришсиз уни ишга олган янги иш берувчи бузмокда (МКнинг 80-моддаси). Ушбу норма бажарилганда ходим аввални иш берувчини меҳнат шартномаси бекор қилиш нияти ҳақида ўз вақтида хабардор қилган, у эса унинг бекор қилинишини лозим даражада расмийлаштирган бўлар эди;

2) ишга чиқмай кўйган ходим бузмокда. У меҳнат интизомини бузмовида. У меҳнат интизомини бузмовида.

Сиз иш берувчи сифатида ушбу далилни прогул сифатида баҳолашга ҳақлисиз. Бинобарин, ходимга нисбатан қонун хужжатларидаги ёки корхонанинг локал хужжат-

ларида назарда тутилган муайян таъсир чораларини қўллашингиз, шу жумладан ўз хошишига кўра эмас, балки ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини мунтазам ёки бир марта кўпол равишда бузганилиги учун иш берувчининг ташаббусига кўра у билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилинишиниз мумкин (МКнинг 100-моддаси 3, 4-бандлари).

Прогул далилиниг ўзини исботлаш зарур бўлади. Аввало ходим ишга чиқмай кўйган биринчи кундан бошлаб:

➤ прогул далилини хужжат билан қайд этишини тавсия этамиз. Бу бевосита раҳбарининг рапорти ёки ходимнинг иш жойида йўқлигини қайд этиувчи далопатнома бўлиши мумкин;

➤ ишга чиқмаганлиги сабаблари ҳақида ёзма тушунириш бериши талаб қилинганда иш жойида йўқлигини иш жойида йўқлигини сабабларини албатта аниқлаш;

➤ ходимнинг ёзма тушуниришини олгач, унга нисбатан интизомий жаоз қўллаш, у билан меҳнат мунносабатларини давом эттириш эҳтимоли ёки меҳнат шартномасини

бекор қилиш тўғрисидаги қарор қабул қилиши.

Ишдан бўшатилганда меҳнат дафтарчасини ходимнинг кўлига бериш зарур. Меҳнат шартномаси бекор қилинганда куни ходим меҳнат дафтарчасини олмаса, унга меҳнат дафтарчасини ташкилотдан олиб кетиши ёки уни ходим курсаттан манзилга почта орқали жўнатишига ёзма розилик бериси зарурлиги тўғрисидаги ёзма оғоҳлантириш (почта харбонаси) жўнатиши лозим (АВ томонидан 29.01.1998 йилда 402-сон билан рўйхатдан ўтказилган Ўйрикноманинг 3.3-банди).

Валерия Ляндрес,
кадрлар хизмати ходими.

Эълонлар

ХИЗМАТЛАР

Ташкилотлар учун компьютер ва майший техникини ҳисобдан чиқариш учун хужжатларни тайёрлаш. Тўлов – исталган шаклда. Тел.: 236-76-46, 233-74-95, 233-17-56.

Иш хужжатларини муковалаш. Тел.: (+998 93) 556-61-31, (+998 90) 189-28-09.

Малакали адвокат. Тел.: (+998 97) 402-16-02.

Хизматлар лицензияланган.

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100105, Тошкент ш., Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1,
Тахририят тел. 200-00-90
Обуна бўлими тел. 200-00-30
E-mail: sbx@norma.uz,
gazeta@norma.uz,
web.norma.uz

Газета ношири – «TOPPRINT» М-Онинг компьютер базасида териди ва саҳифалари.
Нашр кўсумчали – 186. Көрс бичини – А3. Ҳажми – 2 босма табоб. Бахсоли келишгитган нарида:
Буюртма 287. Адади 870. Газета 2016 йил 18 июн соғи 16.00 да топширилди.